

BG EIF 2008/01

Интегрирана схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за реализиране на дейности, целящи внедряване в практиката на „Общите основни принципи на политиката за интеграция на имигранти в ЕС”

ДОКЛАД ПО АНАЛИЗА НА ПРАВНО-НОРМАТИВНАТА РАМКА И ОПИТ В ОБЛАСТТА НА ТРУДОВАТА ИМИГРАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ НА НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО РАВНИЩЕ

Успешното управление на миграционните процеси е важен фактор за развитие в глобализиращата се световна икономика. Глобалното преразпределение на работната сила е необратим процес, който следва да бъде управляван ефективно. Формирането и провеждането на миграционната политика на Република България следва да е обвързана с националния интерес на страната и да е съобразено, както с ангажиментите в тази област, произтичащи от членството на страната в ЕС, така и с тенденциите в глобален и регионален план, и установените международни стандарти.

България не прави изключение от световните тенденции на нарастване мобилността на населението, благодарение на бързото развитие на технологиите, достъпния транспорт и комуникации.

На българския пазар на труда определено се наблюдава недостиг на работна сила в определени отрасли. Това е породено от няколко фактора:

- увеличаване броя на българските граждани, постоянно или временно пребиваващи в чужбина;
- увеличаване броя на емигриралите българи с висока професионална подготовка;
- нарастване броя на българските студенти зад граница;
- освобождаване на лица от българско гражданство, съпътстващо процесите на миграция и интеграция на българските граждани в чужбина;
- в резултат на вътрешната и външна миграция, отчитане на недостиг на работна ръка в селските райони.

Поради тези фактори, очевидно българската икономика се нуждае от добре балансиран прием на работници от други държави. В тази връзка, като една от основните целеви групи, към която е насочена и Националната стратегия на Република България по миграция и интеграция

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни, съфинансирана от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Асоциацията на индустриалния капитал в България и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

е: „Граждани на трети страни с квалификация, отговаряща на потребностите на секторите от българската икономика, в които се изпитва недостиг от работна сила на пазара на труда”

Решаващо значение за регулирания прием на чужденци е свързан с участието и координиране на действията в процеса на вземане на решение от страна на оторизираните за това държавни органи и структури, а именно МТСП, МВнР, МВР, Агенция по заетостта, Национален съвет по трудова миграция.

Следвайки ангажиментите на пълноправен член на ЕС и съблюдавайки тенденциите, практиката и инициативите, се идентифицират и прилагат подходящи механизми за регулиран прием на граждани от трети страни за заетост в България, а именно :

- индивидуален прием
- браншова годишна квота
- сключване на двустранни спогодби за заетост
- въвеждане на „Синя карта” за висококвалифицирани чужденци

Анализът на действащата нормативна уредба в България и практиката в това направление дават основание за разглеждане и предприемане на мерки за успешна държавна и корпоративна политика за регулиране приема на граждани от трети страни на пазара на труда и оптимално интегриране на квалифицираните имигранти в приемащата българска среда.

С оглед на това е необходимостта от предприемане на промени в действащото законодателство с оглед облекчаване на режима за наемане на чужденци на работа в Република България

В тази връзка е наложителна промяна в **чл.71 ал.1 от Закона за насърчаване на заетостта**, уреждащ издаването на разрешения за работа на чужденци, а именно :

„ При условие, че общият брой на работещите за местния работодател чужденци не надвишава 10 на сто от средносписъчната численост на наетите по трудово правоотношение български граждани и лица по чл.18, ал.3 в предходните 12 месеца” **следва да отпадне**. Нормата ограничава местните работодатели при наемането на чужда работна ръка. Това се отразява най-вече и на малките и средни предприятия, чиято численост на персонала е ограничена. Поради това, ако не се приеме отпадане на посочената т.2 на ал.1,чл.71 от Закона за насърчаване на заетостта , то да се

въведе като изключение, че посоченото изискване на т.2 не се отнася за малките и средни предприятия.

Чл.71, ал.1, т.4, регламентираща друг необходим компонент за издаване на разрешение за работа на чужденец, а именно: ”Когато трудовото възнаграждение осигурява необходимите средства за издръжка в страната, съобразно размера, установен с акт на Министерския съвет” **е необходимо да отпадне** като изискване, тъй като в чл.73 на същия нормативен акт е записано изрично, че „Трудовите и осигурителните отношения на чужденци, наемани на територията на Република България от местни работодатели се уреждат по условията на българското трудово и осигурително законодателство”. Нещо повече в сключваните трудови договори между чужденеца и българския работодател освен трудовите и осигурителни отношения се регламентират, предвиждат и обезпечават жилища, храна, транспорт и други необходими елементи на издръжката на чуждото лице.

В тази връзка с оглед хармонизиране на действащото законодателство би следвало при промяна на цитирания чл.71, ал.1, т.4 от Закона за насърчаване на заетостта да бъде въведена и **промяна в чл.8б от Правилника за прилагане на закона за чужденците в Република България**, който да придобие следната редакция:

„Чл.8б Минималните лични финансови средства за ежедневна издръжка на чужденец в Република България са в размер на 50 евро или тяхната равностойност в друга свободно конвертируема валута, освен в случаите на изпълнение на междуправителствени спогодби за образователен, научен или културен обмен, **за чужденци, наети по трудов договор от български работодател** или съгласно актове на министерски съвет.”

С оглед облекчаване режима на наемане на чужденци от български работодатели и с цел стимулиране наемаването на такива, би следвало регламентираната в чл.72 ал.3 такса, която се заплаща при издаването на разрешението за работа, а именно „За издаване и продължаване на разрешение за работа за чужденец, местния работодател внася такса в размер на 600 лв.” **да отпадне**. Цитираната разпоредба има ограничителен характер и финансово натоварва местния работодател. В случай, че не се приеме изцяло отпадането на посочената такса, би следвало същата да се редуцира до по-малък размер при първоначалното издаване на разрешението за работа, а относно продължаването на разрешението, таксата да бъде 1/2 от първоначалната такса.

Съгласно чл.72,ал.1 от цитирания по-горе акт, разрешението за работа се издава за 1/една/ година и за да бъде продължено е необходимо повтарянето на цялата процедура по представяне на документите и искане на разрешение за работа. Този срок е добре да бъде 2/две/ години, тъй като особено за някои професии в корабостроенето, машиностроенето, информатиката, истинската ефективност не се получава в началото.

Във връзка с преодоляване на често срещан проблем при издаването на разрешения за работа на чужденци в България, наети по трудов договор от български работодател е необходимо промяна в чл.11, ал.1, т.5 от **Наредбата за условията и реда за издаване, отказ и отнемане на разрешения за работа на чужденци в Република България**, като същата може да придобие следната редакция: ”Документи за образование, специалност, правоспособност или придобити професионална квалификация, умения и опит на чужденеца, които са легализирани по съответния ред. **В случай на сключена междуправителствена спогодба в тази област, следва да се признават за официални документи в България, издадените по съответния ред документи в чуждата държава.**”

Провеждането на адекватна политика по прием и интеграция на чужденци за нуждите на българската икономика е свързано с извършването на множество дейности като :

- идентификация на застрашен от недостиг на работна сила регион или сектори на икономиката и осигуряване на ресурси
- повишаване на информираността на работниците имигранти за техните права и отговорности чрез изграждане на консултативни центрове
- използване на възможностите на EURES за привличане на граждани от трети страни чрез информационни кампании
- създаване на условия за културна интеграция на имигрантите при запазване на тяхната идентичност
- подкрепа на мобилността на студенти, научни работници, млади професионалисти от трети страни
- привличане на едрия и средния бизнес за работа в партньорство с местната власт по отношение интеграцията на имигрантите
- облекчаване на процедурите за допускане на лица, пребивавали вече легално в ЕС

BG EIF 2008/01

Интегрирана схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за реализиране на дейности, целящи внедряване в практиката на „Общите основни принципи на политиката за интеграция на имигранти в ЕС”

- насърчаване организирането на езикови курсове, на курсове по история, култура и обичаи на България, като форма на успешно интегриране в местното общество
- изготвяне на специални програми за езиково обучение и подготовка на децата на имигрантите
- създаване на механизъм за доброволно завръщане на лица, граждани на трети държави в страна на произход

За постигане на всички тези цели и прилагането на една последователна политика по интеграция на чужденците в българското общество, съобразена с международните стандарти и ангажиментите ни като държава-член на ЕС е необходимо укрепване и усъвършенстване на административния капацитет във всички компетентни ведомства.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни, съфинансирана от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Асоциация на индустриалния капитал в България и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

